

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Juni 2022
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Johannes Jørgensen (JJ, 2. år), Bettina Iversen (BI, 1. år)
Hold	21vDA

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til litterære genrer – syndefaldsmotivet (BI)
Titel 2	Dokumentar (BI)
Titel 3	Grammatik (BI)
Titel 4	SoMe – selvfremsstilling i sociale medier (BI)
Titel 5	Skam og længsel i Romantikken (BI)
Titel 6	Det moderne gennembrud og minimalisme (JJ)
Titel 7	Nyhedsformidling (JJ)
Titel 8	Taler og argumentation (JJ)
Titel 9	Kortfilm (JJ)
Titel 10	Storby og tidlig modernisme (JJ)
Titel 11	Sproglig variation (JJ)
Titel 12	Fortællende journalistik (JJ)
Titel 13	Modernisme i efterkrigstiden (JJ)
Titel 14	Opsamling

Titel 1	Introduktion til litterære genrer - syndefaldsmotivet
Indhold	Mads Rangvind og Mimmi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i> , s. 17-20 og s.62-85 1.mosebog: <i>Syndefaldsmyten</i> Mark Twain: <i>Adam og Evas dagbog</i> (uddrag), 1931 Mark Twain: <i>Evas dagbog</i> (uddrag), 1905 Anders Bodelsen: "Drivhuset" af <i>Drivhuset</i> , 1965 Folkevise: <i>Lindormen</i> Kortfilm: William Rudbeck Lindhardt: <i>Transit</i> , 2015 Film: May El-Toukhy: <i>Dronningen</i> , 2019 (1.værk) Værklæsning: Jakob Ejersbo: <i>Eksil</i> , 2009 (2.værk)
Omfang	Ca. 24 lektioner
Særlige fokus-punkter	At kende til og anvende: <ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende litterær analyse: Fortolkningshypotese, motiv, tema, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik, intertekstualitet og perspektivering • Værklæsning: Læseteknikker • Skriftlighedsforløb: Redegørelse, personkarakteristik, citatteknik (pointe, citat, kommentar), kreative skriveopgaver, reportagegenren
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/forforståelse/fortolkningshypotese/analyse og fortolkning/syndefaldsmotiv/motiv og tema/fortællertyper (jegfortæller og tredjepersonfortæller)/synsvinkler (indre og ydre, medsyn og bagudsyn, alvidende)/ydre og indre personkarakteristik/flade og runde personer/miljøkarakteristik/tekstens konkrete niveau og tekstens abstrakte niveau samt det symbolske niveau/intertekstualitet/perspektivering At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt At anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. At analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster At demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 2	Dokumentar
Indhold	<i>Den iscenesatte virkelighed</i> : Fakta- og fiktionskoder, ibog, p126, p127, p157) <i>Den iscenesatte virkelighed</i> : Om filmiske virkemidler, ibog p.161-174 <i>Den iscenesatte virkelighed</i> – om iscenesættelse: TV!TV!TV! – den iscenesatte tv-virkelighed(afsnit 24, DR 2011(CFU) <i>Dox</i> : "Definition, autenticitetsmarkører og etik", s.16-26

	<p><i>Krydsfelt</i>: Om dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret, s.298-300</p> <p><i>Krydsfelt</i>: Om fortælleformer: Den poetiske, den interaktive, den observerende og den autoritative, s.300-301.</p> <p>Kernetekster: <i>Testamentet</i>, 2011, <i>Armadillo</i>, 2021, Filmcentralen (medieværk) DR 2017: <i>Børnene på psyk</i>, afsnit 1, (CFU: 00.00-04.17) Karsten Kjær: <i>De forbandede tegninger</i>, 2007 Kasper Torsting: <i>Rocket Brothers</i>, 2003 DR 2012: <i>Fattige danske børn – Den usynlige arv</i>, (CFU: 00:00-03.50) Lars Engels: <i>Natlæger på Vesterbro</i>, 1990 Marianne Hougen-Moraga: <i>Hjemvendt</i>, 2011</p>
Omfang	Ca 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar • Fakta- og fiktionskoder • Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamera-bevægelse, lys og lyd, klipning. • Dramaturgi og dramaturgiske modeller • Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende • Autenticitetsmarkører og etik • Scenesættelse, troværdighed og autenticitet <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder reddegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. • analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebildet i dag • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikationsanalyse • medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler

	<ul style="list-style-type: none"> analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, skriftlige øvelser, fremlæggelser, projektarbejde, dokumentaranalyse

Titel 3	Grammatik
Indhold	<p>Berit Riis Langdahl m.fl: <i>Krydsfelt</i>, s.190-214 (25 ns) Forskellige kommateringsopgaver Forskellige ordklasse-opgaver Interaktive grammatikøvelser i i-bogen <i>Styr på sproget</i> Sprog.dk og tilhørende undersider, samt eget materiale Kernetekster: Rifbjerg "Livet i badeværelset", <i>Konfrontation</i> 1963</p> <p>Video: Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1</p> <p>Øvelser på sproget.dk: Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1/ovelser-om-ordklasser</p> <p>Oversigter og flere øvelser (Styr på sproget) https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p130 Oversigt over ordklasser, inklusive danske og latinske betegnelser.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c712 Øvelse med navneord, tillægsord udsagnsord.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c711 Øvelser med biord og stedord.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c710 Øvelse med navneord, tillægsord, udsagnsord, biord og stedord.</p> <p>Video: Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1</p> <p>Øvelser på sproget.dk: Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1/ovelser-om-subjekt Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1/ovelser-om-verballed</p> <p>Oversigter: https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c351</p>

	<p>Udsagnsled og grundled</p> <p>https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c352 Et udsagnsled i flere ord.</p> <p>https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c353 Flere udsagnsord i en sætning</p> <p>https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c354 Et opdelt udsagnsled</p> <p>Video: Objekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1</p> <p>Øvelser på sproget.dk: Objekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1/ovelser-om-objekt</p> <p>Word-filen: "Øvelser til indirekte og direkte objekt"</p> <p>Sætningsopbygning: https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=196&L=0</p> <p>Word-filen: "Øvelser til hel- og ledsætninger, herunder ikke-prøven og bindeordsprøven samt kommatering"</p> <p>Evt. https://sproget.dk/raad-og-regler/typiske-problemer/komma/kommaregler/komma-basisreglerne-hs</p> <p>Alternativt pdf'en: "Komma – basisreglerne – dansk sprognævn"</p> <p>POP: Praktik- og Projektperiode 1: (Professionsrettet værk) Danskfaget: Sproglig analyse af forskellige hjemmesider og forskellige uddannelsesinstitutioners hjemmesidetekst, fx: http://bachelor.au.dk/bde/ http://www.via.dk/da/uddannelser/erhvervsuddannelser-og-hf/paedagogisk-assistent</p>
Omfang	Ca. 10 lektioner + POP
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende.....</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordklasser (og semantik) • Funktionsanalyse (og syntaks) • Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) • Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser <p>Større skriftlig robusthed, fokus på ordklassernes vigtighed, sætningsanalyse, kommatering</p>

Væsentligste arbejdsformer	<p>Hands-on – øvelser, øvelser, øvelser – i-bogstests og alm skriveøvelser.</p> <p>Grammatisk sikkerhed</p> <p>Udtrykke sig korrekt og præcist</p> <p>Sprogets funktion og variation</p> <p>Sproglig analyse/fortolkning/vurdering - fx karakterisere ordvalg</p> <p>Semantisk og pragmatisk tilgang til sprog</p> <p>Professionsrettet</p>
-----------------------------------	---

Titel 4	SoMe – selvfremstilling i sociale medier
Indhold	<p>Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: "Perspektiver i dansk", Dansk lærerforenings forlag (2018) (s. 86 – 89, 94 – 95, 98 – 103) (10 sider)</p> <p>Hougaard, Tina Thode m.fl. "Sprog I sociale medier", Dansk lærerforenings forlag (2018) (s. 57 – 62) (5 sider)</p> <p>Eric, Casper: "Jeg har en samtale" fra 7/11 (2014) (2 sider)</p> <p>Bjerre, Kasper: 2 digte fra "Svovl" (2016) (2 sider)</p> <p>Lotte Thorsen: "De unge dropper hjerter og tommelfingre", www.politiken.dk, 04.01.21</p> <p>Forskellige YouTube-klip, bl.a. Jannik Rundholdt til <i>Guldtuben 2017</i> og kampagnefilmen <i>Uploaded</i></p> <p>Fie Laursen: <i>Min ærlighed</i>, YouTube-klip (18 min)</p> <p>Herudover diverse blogs og hjemmesider</p>
Omfang	Ca. 22 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende følgende danskfaglige begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det retoriske pentagram • Frontstage, backstage og middle region • Face, facetrussel og facework • Sproghandlinger (samtalestrukturerende, informerende, følelses- og holdningsmæssige og handlingsregulerende) • Undertekst • Tegnsætning (herunder syntaktiske tegn og kommunikative tegn) <p>Kernebegreber i spil: Frontstage, backstage, middle region, face, facework, facetrussel, sproghandlinger (samtalestrukturerende, informerende, følelses- og holdningsmæssige og handlingsregulerende), undertekst, syntaktiske tegn, kommunikative tegn.</p> <p>Sproglige perspektiver:</p>

	<p>Her undersøges med en sproganalytisk tilgang et genremæssigt varieret udvalg af teksttyper, herunder litterære tekster, medietekster, argumenterende tekster, taler og professionsspecifikke tekster.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sproglig analyse, fortolkning og vurdering • retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation <p>Mediemæssige perspektiver:</p> <p>Her undersøges med en medieanalytisk tilgang et genremæssigt varieret udvalg af tekster, herunder nyhedsformidling, dokumentartekster, fiktionstekster, visuelle udtryksformer og tekster fra sociale medier.</p> <p>Her arbejdes metodisk med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikationsanalyse • analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge • produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Sproglig analyse, fortolkning og vurdering • Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation • kommunikationsanalyse • analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge • produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge. • litteraturanalyse og -fortolkning • arbejde med tekster gennem kreative arbejdsprocesser.

Titel 5	Skam og længsel i Romantikken
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs: "Romantikken"</i>, https://lithist.systeme.dk/index.php?id=124 • H.C. Andersen: <i>Klokken</i>, 1845 • Schack Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1804 • N.F.S. Grundtvig: <i>Danmarks Trøst</i>, 1820 • Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt Land</i>, 1819 • Shu-bi-dua: <i>Danmark</i>, 1978 • H.C. Andersen: <i>Danmark, mit Fædreland</i>, 1850 • Johs. Ewald: <i>Kong Christian stod ved højen Mast</i>, 1779 • Gnags: <i>Danmark</i>, 1986 • John Mogensen: <i>Der er noget galt i Danmark</i>, 1971 • Johan Krohn: <i>Peters Jul</i>, 1870 • Steen Steensen Blicher: <i>Sildig Opvaagnen</i>, 1828 (4.værk) • Freud: <i>Das Unheimliche</i> • Dobbeltgængermotivet • Edgar Allan Poe: <i>Den sorte kat</i>, 1843 • H.C. Andersen: <i>Skyggen</i>, 1847 • Darren Aronofski: <i>Black swan</i>, 2011 • <i>Politiken</i>: "Anmelderne: Black Swan er en gudesluk film", 19.01.11

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Litteraturens huse</i> – Carsten Stage: "Skammens former" • TV-serien SKAM, sæson 3 afsnit 4: https://www.dr.dk/drtv/se/skam_57491
Omfang	Ca. 26 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Periodens kendetegn og livssyn. • Skærping af tekstanalytiske kompetencer: Analyse og fortolkning af prosa og lyrik samt perspektivering til nyere tekster • Skammens former (findes i teorien fra <i>Litteraturens huse</i>) • Dualisme • Idealisme • Panteisme • Organismetanken • Biedermeier • Nationalromantik • Universalromantik • Nyplatonisme • Romantisme (herunder poetisk realisme) • Viden og forståelse for den upålidelige/utroværdige fortæller (<i>Sildig Opvaagnen</i>) • Øget sproglig opmærksomhed ved nærlæsninger • Dobbeltgængermotivet i litteratur <p>Remediering og perspektiveringens vigtighed</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning, fremlæggelse, Mundtlig fremlæggelse, (sam)arbejde i onenote, refleksioner og deling af gruppearbejde heri. Virtuelt arbejde (Corona). At kunne udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimedalt.</p> <p>Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Læsning af kanonforfattere</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Det moderne gennembrud
Indhold	<p>Henrik Pontoppidan: Af "Ane-Mette", 1886 Henrik Pontoppidan: "Naadsensbrød", 1887 Henrik Pontoppidan: "En stor dag", 1891 Amalie Skram: Af "Constance Ring", 1885 Herman Bang: Frøkenen, 1883 Herman Bang: En lille replik, brev til Erik Skram, 1890 Herman Bang: Pernille, 1887 Erik Henningsen: "Barnemordet", 1886 Helle Helle: <i>Rester</i>, 1996</p> <p>Supplerende: Barbara Kjær-Hansen m.fl.: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (ibog): p125, p138, p139, p140, p141 og p142 (https://litthist.systeme.dk/) Mimi Sørensen m.fl.: <i>Brug litteraturhistorien</i> (ibog): p186, p189 og p191 DR: <i>Der skal ydes før der kan nydes, 1849-1880</i>, 2015 (dokumentar) Oplæg om Det moderne gennembrud: https://www.youtube.com/watch?v=n7Z4Iqvr2pg "Guide til skriftlig dansk", ibog fra systime https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/ Dansksiderne.dk om minimalismen: https://dansksiderne.dk/index.php?id=7029 Susan Mose m.fl.: <i>Det moderne gennembrud</i>, Systime: https://detmoderne-gennembrud.ibog.gyldendal.dk/?id=137&loopRedirect=1</p>
Omfang	30 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Genre- og periodebevidsthed Sammenhængen mellem litterære strømninger og politiske og kulturrelle strømninger i perioden, samt litteraturens internationale påvirkning. At udtrykke disse kendskaber. Skærping af tekstanalytiske kompetencer. Perspektivering til historisk og samfundsmæssig udvikling Den sproglige opmærksomhed ved nærlæsninger øges.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Virtuelle undervisningsformer Gruppearbejde Informationssøgning via Internettet Skriveøvelser</p>

Titel 7	Nyhedsformidling
Indhold	Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: <i>Perspektiver i Dansk</i> , p. 232-241 – med tilhørende artikler (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p232) Håndbog til dansk om avistyper: https://hbdansk.systeme.dk/?id=c668 . <i>RokokoPostens</i> artikel om løsningen af Syriens flygtningekrise <i>De uaktuelle nyheder</i> med Mikael Bertelsen: https://www.youtube.com/watch?v=ZsCovtzmye0 Avisforsider fra KD og EB ifm. Bin Ladens død Udvalgte og selvvalgte artikler fra november 2022
Omfang	10 lektioner
Særlige fokuspunkter	Avistyper; stofområder; avisers emneområder og vægtning af samme i de enkelte aviser; nyhedskriterier; komposition – ydre og indre; genrer; vinkling af stoffet, Clickbait og fakenews, satire, minervamodel, fikcionalisering og autenticitetsmarkører.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Skriftligt arbejde

Titel 8	Taler og argumentation
Indhold	Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: <i>Perspektiver i Dansk</i> , p.175-190 – med tilhørende artikler (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p175 , https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p184) Greta Thunberg: ”Tale ved klimamarchen 2019” Leonardo DiCaprio: “Tale i FN” (antologi <i>Perspektiver i dansk</i>) Nature is Speaking: https://www.conservation.org/nature-is-speaking (mediemæssigt perspektiv, Julia Roberts nævnt i grundbog) Antoine Leiris: ”I får ikke mit had” og ”Brev til Melvil” i <i>Perspektiver i dansk</i> – antologien Christians tale i Thomas Vinterbergs Festen <i>Before the Flood</i> , 2016 George Bushs tale 9/11 Osama bin Ladens respons på Bush’ tale, <i>Berlingske tidende</i> , 16. april 2004

	<p>Lars Løkke Rasmussens tale ved en mindehøjtidelighed foran den franske ambassade i København, 15. november 2015</p> <p>Poul Nyrup Rasmussens tale ved SIDs kongres, 2001</p> <p>Forsvaret: ”Danmark i Afghanistan”, (pjece), 2010</p> <p><i>Unmanned</i>, Molleindustria, 2012 (værk)</p>
Omfang	36 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Mundtlighed og kommunikation, retorik og argumentation</p> <p>Kerneteksterne koncentrerer sig om det sproglige stofområde, hvor de supplerende tekster åbner for de andre perspektiver.</p> <p>Talegenrer, Ciceros pentagram, appelformer, stilistiske figurer, argumentationsmodel og argumentationsgreb.</p> <p>Anvendelse af stilistiske begreber i praksis, udvikling af iagttagelsesevne og begyndelse af en sproglig analyse.</p> <p>Sproglig analyse af politiske taler. Her med særligt fokus på kommunikationssituationen, nodalpunkt, ækvivalenskæde og diskurs, sproglige billeder og figurer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Fremlæggelser</p> <p>Skriftligt arbejde</p> <p>Virtuelle arbejdsformer</p>

Titel 9	Kortfilm
Indhold	<p>Richard Raskin <i>7 parametre i den fortællende kortfilm</i></p> <p>Richard Raskin <i>Fortællekunst i kortfilm</i>, 1999</p> <p>“Kortfilm – filmiske virkemidler”, DR.</p> <p>Om filmens dramaturgi, https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/filmens-dramaturgi</p> <p>Guide til skriftlig dansk, Systime (ibog), p. 776</p> <p><i>Seven minutes in the Warsaw ghetto</i>, 2012</p> <p><i>Mother doesn't Bowl anymore</i>, 2010</p> <p><i>Tenner</i>, 2010</p>

	<i>Lovefield</i> , 2008 <i>Tyren</i> , 2003 <i>De beste går først/United we stand</i> , 2002
Omfang	16 lektioner
Særlige fokus-punkter	Den iscenesatte virkelighed, genopfriskning fra første år om filmiske virkemidler, fakta- og fiktionskoder analyse af levende billeder: billedudsnit, perspektiv, komposition, kamerabevægelser, point of view, lys/farver, forløbsæstetik/-struktur og lyd Kortfilmen og dens karakteristika, herunder Raskins syv parametre for fortællingen
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Virtuelle undervisningsformer Gruppearbejde Informationssøgning via Internettet Skriveøvelser

Titel 10	Storby og tidlig modernisme
Indhold	Martin Andersen Nexø <i>Hjemstavn</i> Jeppe Aakjær: <i>Når rugen skal ind</i> Johs. V. Jensen: <i>Ved Frokosten</i> (1906) Fillipo Marinetti <i>af: futurismens manifest</i> Emil Bønnelycke: <i>Gaden, Aarhundredet</i> Tom Kristensen: <i>Angst, Det blomstrende slagsmål, En Damper, en Djunke, en Sampan</i> Rudolf Broby Johansen: <i>Blod</i> , 1922 (værk) Aloys Wachs: <i>Armut</i> , 1919 Rose Eken: "Frokost" (Glaseret ler, 2015) Dansk Folkeparti: "Vi holder af Danmark" (Kampagneplakat, 2018) <i>Supplerende:</i> Lærerskrevet handout om lyrikanalysen fortrinligheder (lyrikeksempler af Tove Ditlevsen, Adam Oehlenschläger, Emil Aarestrup) – baseret på

	<p>Knudsen, Jørn Ingemann: "Lyrik" i <i>textanalyse.dk</i>, Systime 2006 Om: Ekspressionisme, futurisme, modernisme og postmodernisme, <i>Litteraturens veje</i>, 2007 (https://litteraturensveje.systime.dk/?id=755) DRs digtere, divaer og dogmebrødre (2/8, om 1920erne) Litteraturens huse: https://litteraturenshuse.systime.dk/index.php?id=2053 (om Johs. V. Jensen)</p>
Omfang	30 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Tekster efter 1870, litteraturhistorie, lyrikanalyse. At sætte tidlig modernisme ind i en litteraturhistorisk sammenhæng. Tidlig modernisme med fokus på lyrik, 1920'erne og storbyen som tema. Mellemligstidens ismer, såsom futurismen og ekspressionismen, og markante digtere. Lyrikanalyse med fokus på: Fortællerform, fortællerforhold og komposition, sproglige virkemidler. At sammenholde lyrikken og dens funktion i forhold til samtiden. Faglige mål: - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, Virtuelle arbejdsformer, gruppearbejde, oplæg, skriftligt arbejde

Titel 11	Sproglig variation
Indhold	<p><i>Yallahrup færgeby</i>, DR 2007: https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=g8-PPjpDK78 'Yallahrup Færgeby' i modvind, Information, 2007 Marjaneh Bakhtiari: "Kald det hvad fanden du vil" (uddrag), 2005 Jeff Mathews, <i>Halality</i> (uddrag) Georg Metz: "Intermetzo: En tur med Karen J." (uddrag), <i>Information</i>, 2007 Per Højholt: Gittes monolog om Information (uddrag), 1981 Ludvig Holberg: <i>Jean de France</i>, (uddrag), 1723 Christina Hagen: "Harlem, New York", 2012 Eksempler fra <i>Rytteriet</i>, <i>Linda P</i></p>

	<p>Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, 2018, s. 192-203: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/</p> <p>”Om –lekter” fra www.dialekt.dk - lærergennemgang</p>
Omfang	20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Dialekter, sociolekt og multietnolekter</p> <p>Sproglig stil</p> <p>Talesprog og skriftsprog</p> <p>Syntaks, forvægt og bagvægt, para- og hypotakse</p> <p>Kodeskift, kommunikativ kompetence</p> <p>Forholdet mellem sprog og identitet</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Informationssøgning via Internettet</p> <p>Skriveøvelser</p>

Titel 12	Fortællende journalistik
Indhold	<p><i>Fire sekunder</i>, Line Holm Nielsen, Berlingske tidende, 2003</p> <p><i>Den barmhjertige samaritaner</i>, Anne-Mette Gravgaard, Kristeligt Dagblad, 2008</p> <p>”Bruderov”, Hanne Mølby Henriksen, <i>Weekendavisen</i>, 2005</p> <p>”Eksemplarisk analyse af Bruderov”, i Søren Skjold Boy: <i>Den journalistiske fortælling</i>, 2015, s. 59-64</p> <p><i>Ekspllosionen</i>, Henrik Cavling, Dagsavisen, 1882</p> <p>Nyhedsreferat af eksplosionen ved Donse krudtværk, <i>Morgenbladet</i>, 1882</p> <p><i>Da masseorderen mødte Jesus</i>, Knud Brix, <i>Weekendavisen</i>, 2020</p> <p><i>General Butt Naked</i>, Radio24syv og Knud Brix, podcast, 2020</p> <p><i>Det her er Taleban-land</i>, Carsten Jensen, <i>Information</i>, 2009</p> <p><i>Drapa</i>, Gerdur Kristny, 2017</p> <p>Skønlitteratur på P1, interview med forfatter og oplæsning af <i>Drapa</i></p> <p>Supplerende:</p>

	<p><i>Den journalistiske fortælling</i>, Søren Skjold Boy, 2015, s. 13-32 (lærerformidlet)</p> <p><i>Håndbog til dansk</i> (om podcast, https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=290#c1679)</p> <p>Indidansk.dk (om virkemidler i podcast: https://indidansk.dk/podcast)</p> <p><i>Dansk i gymnasiet</i> om fortællende journalistik: https://www.gymdansk.dk/fortaeligllende-journalistik.html</p>
Omfang	25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Avisjournalistikken med avisformater, layout, genre</p> <p>Podcast og genrens særlige karakteristika</p> <p>Udvikle og demonstrere tekstanalytiske kompetencer med henblik på bl.a. nyhedskriterier, virkemidler i billeder og ord, fakta/fiktion og interviewroller</p> <p>Genrekendskab med dens samfundsmæssige baggrund, udvikling af new journalism, fortællerinstanser, sproglige billeder og figurer, objektivitetskriterier, nyhedskriterier og genrer, fakta- og fiktionskoder, Komposition og fortællerforhold, tredje fortællemåde.</p> <p>Fremstillingsform, Sprog og stil, Formidlingssituation, Vinkling/holdning</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Informationssøgning</p> <p>Remediering</p> <p>Øvelser</p>

Titel 13	Modernisme i efterkrigstiden
Indhold	<p>Martin A. Hansen: <i>Agerhønen</i>, 1947</p> <p>Peter Seeberg: <i>Hjulet</i>, 1962</p> <p>Albert Camus: <i>Sisyfos-myten</i>, 1942</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, ibog, p. 129ff</p> <p>Liselotte Henriksen: ”Eksistentialisme i dansk”, <i>Systime</i> (ibog), p. 128, 244, 245, 298</p>
Omfang	8 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Litterær analyse, der fokuserer på genrekarakteristika (klassisk og moderne novelle), komposition, stil, fortællerforhold, personkarakteristik, perspektivering og litteraturhistoriske nedslag i eksistentialismen.</p> <p>Faglige mål er at demonstrere viden om fagets identitet og metoder, analysere, fortolke og perspektivere primært fiktive tekster, demonstrere viden om træk</p>

	af den danske litteraturs historie med eksempler på samspillet mellem tekst, kultur og samfund. Genre- og periodebevidsthed samt en grad af metodebevidsthed
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Informationssøgning via Internettet

Titel 14	Opsamling
Indhold	Karen Blixen: Ringen 1947 Lone Hørslev: Dagene er data (to digte), 2018 Dokumentar: De sårede, uddrag (anslag), 2010 Jan Grarup: ”Hvor jernkorsene gror” (uddrag), 2019 Adam Oehlenschläger: Simon Peder, 1803 Sara Omars nytårstale: DR2 Deadline, 2018. GirlSquad: Ludermanifestet, uddrag af forordet til debatbogen Ludermanifestet, 2017.
Omfang	8 lektioner
Særlige fokus-punkter	Opsamling på centrale begreber, temaer, former, genrer osv.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde

Perspektiver i dansk: <https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/>

Litteraturhistorien på langs og på tværs: <https://litthist.systime.dk/>

Litteraturens veje: <https://litteraturensveje.systime.dk/>

Brug litteraturhistorien: <https://bl.systime.dk/>

Den iscenesatte virkelighed: <https://deniscenesattevirkelighed.systime.dk/>

Håndbog til dansk: <https://hbdansk.systime.dk/>

Guide til skriftlig dansk: <https://guidetilskriftligdanskifh.systime.dk/>

Eksistentialisme i dansk: <https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=p245>